

		niepełnosprawnych i ich rodzin.	3. Stworzenie warunków do udzielania porad pranych, społecznych oraz wsparcia psychologicznego dla osób niepełnosprawnych i ich otoczenia.
3.3.9	Podniesienie standardu świadczonych usług przez instytucje, organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dążenie do stałej poprawy warunków lokalowych i świadczonych usług w domach pomocy społecznej. 2. Wspieranie działań zmierzających do zwiększenia liczby miejsc i różnorodności placówek dla osób niepełnosprawnych. 3. Wdrażanie nowych form i usług pomocy udzielanej przez asystentów osób niepełnosprawnych 4. Organizowanie szkoleń, konferencji w zakresie wymiany doświadczeń i dokształcania osób pracujących na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych. 5. Wspieranie stałego podnoszenia kwalifikacji i nabywania nowych umiejętności pracy osób zatrudnionych w placówkach działających na rzecz niepełnosprawnych. 6. Promowanie dobrych praktyk działań w zakresie wspierania niepełnosprawnych na terenie powiatu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stała poprawa jakości usług świadczonych w Domu Pomocy Społecznej w Zaskoczynie. 2. Wzbogacenie oferty usług na rzecz osób niepełnosprawnych. 3. Optymalne wykorzystanie potencjału wszystkich jednostek i organizacji działających na terenie Powiatu Gdańskiego na rzecz osób niepełnosprawnych. 4. Koordynacja i integracja lokalnych działań na rzecz rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych.

* - numeracja zgodna z przyjętymi zapisami w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007 – 2013.

Powyższy priorytet jest zgodny z przyjętym wcześniej na lata 2004 – 2010 Programem, stąd też w ramach kontynuowania podjętych wcześniej działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Gdańskim za naczelny cel programu przyjęto:

„ Stworzenie warunków oraz zagwarantowanie i udzielenie osobie niepełnosprawnej takiej indywidualnej pomocy, która umożliwi maksymalne wykorzystanie jej potencjalnych zdolności i możliwości dla osiągnięcia jak największej życiowej samodzielności i aktywności.”

Większość (23,68%) osób niepełnosprawnych, które poszukiwały zatrudnienia w roku 2010 legitymowały się 20 do 30 letnim stażem pracy, drugą znaczącą (20%) grupę stanowią osoby z 10 do 20 letnim stażem pracy. Szczegółowe informacje na powyższy temat zostały przedstawione w poniższej tabeli.

wyszczególnienie	Staż pracy ogółem (w latach)						
	do 1	1 -5	6 -10	11 – 20	20 – 30	30 i więcej	bez stażu
niepełnosprawni bezrobotni	17	23	18	35	43	11	25
niepełnosprawni poszukujący pracy	2	7	0	3	2	0	4

Zródło :PUP Gdańsk

Przedstawione powyżej dane nie odzwierciedlają w pełni wszystkich problemów osób niepełnosprawnych w Powiecie Gdańskim i jednoznacznie potwierdzają, że nie ma jednolitej polityki na rzecz tego środowiska. Być może planowany Powszechny Spis Ludności ujawni dodatkowe dane i informacje dotyczące głównych problemów osób z niepełnosprawnością z terenu Powiatu Gdańskiego.

Przyjmując wcześniejsze założenie, że osoby niepełnosprawne posiadają takie same prawa co każdy inny mieszkaniec powiatu oraz uznając nadrzędną, określoną w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gdańskim na lata 2007 – 2013, misję - „Zapewnienie wszystkim mieszkańcom Powiatu Gdańskiego warunków do godnego życia i rozwoju poprzez wspieranie wszelkiej aktywności, informowanie o możliwościach wykorzystania własnych i zewnętrznych zasobów oraz zintegrowany, sprawnie funkcjonujący system wsparcia”, przyjęto następujący priorytet działań niniejszego Programu”:

Stworzenie mechanizmów wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i stworzenie im warunków do korzystania w pełni z praw przysługującym wszystkim mieszkańcom Powiatu Gdańskiego.

neurologicznymi (10%) oraz zaburzeniami psychicznymi (10%). Szczegółowe dane na temat rodzaju niepełnosprawności osób, które poszukują pracy stanowi poniższa tabela.

Wyszczególnienie		niepełnosprawni bezrobotni	niepełnosprawni poszukujący pracy
Rodzaj niepełno – sprawności	Upośledzenie psychiczne	6	0
	Choroby psychiczne	15	4
	Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	10	0
	Choroby narządu wzroku	12	3
	Upośledzenie narządu ruchu	66	3
	Epilepsja	13	1
	Choroby ukł. oddechowego i ukł. krążenia	15	2
	Choroby ukł. Pokarmowego	0	0
	Choroby ukł. Moczowo –płciowego	3	9
	Choroby neurologiczne	17	2
	Inne	11	3
	Nieustalony	4	0

Zródło :PUP Gdańsk

Wśród osób poszukujących pracy przeważają (51,05%) osoby posiadające orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, czyli osoby z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej, lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (Art. 4. ust. 2. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r.). Stopień lekki niepełnosprawności posiadało 46,84% osób o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne. (Art. 4. ust. 3. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997. Znikoma część stanowią osoby posiadające znaczny stopień niepełnosprawności (2,11%). Są to osoby, z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę niepełnosprawnych osób uwzględniając ich orzeczenie o niepełnosprawności .

Wyszczególnienie	Stopień niepełnosprawności		
	Znaczny	Umiarkowany	Lekki
niepełnosprawni bezrobotni	2	84	86
niepełnosprawni niepozostający w zatrudnieniu	2	13	3

Zródło :PUP Gdańsk

Analizując dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku za 2010 rok można zauważyć, że największy odsetek osób z niepełnosprawnością, którzy poszukują zatrudnienia stanowią osoby z upośledzonym narządem ruchu (36,4%), w następnej kolejności największą grupę niepełnosprawnych stanowią osoby z chorobami

wyszczególnienie	Stan liczbowy za:					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Oferty pracy dla os. niepeł. z Powiatu Gdańskiego	66	75	130	56	174	23
Podjęcia pracy przez os. niepełn.	50	53	51	47	49	63

Zródło :PUP Gdańsk

W ostatnim roku gwałtownie spadła liczba miejsc pracy proponowanych dla osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Gdańskiego i była ona najmniejsza na przestrzeni ostatnich sześciu lat. Z drugiej strony rok 2010 była rokiem, w którym największa liczba osób z niepełnosprawnością podjęła zatrudnienia. Z analizy powyższych danych wynika, że większość zatrudniających się w ubiegłym roku osób zdecydowała się na dojazd do miejsca pracy poza granicami powiatu.

Analizując rynek pracy i charakterystykę bezrobotnej osoby niepełnosprawnej ważne jest uwzględnienie jego wieku i dyspozycyjność jej, jak również rodzaj schorzenia, które powoduje jej niepełnosprawność.

W tabeli poniżej przedstawiono podział osób szukających pracy z podziałem na płeć jak i wiek bezrobotnych i niepozostających w zatrudnieniu.

Wyszczególnienie	Kobiety	Mężczyźni	Wiek					
			18 – 24	25 – 34	35 – 44	45 – 54	55 – 59	60 i więcej lat
niepełnosprawni bezrobotni	100	72	15	31	21	60	35	10
niepełnosprawni niepozostający w zatrudnieniu	6	12	0	5	6	6	1	1

Zródło :PUP Gdańsk

W grupie osób niepełnosprawnych poszukujących zatrudnienia przeważają kobiety, które mają dużo większy problem ze znalezieniem odpowiedniej pracy. Analizując wiek, w którym osoby pozostają bez źródła utrzymania do największą grupę bo aż 34,88 % stanowią niepełnosprawni w przedziale wiekowym 45-54 lat oraz 55- 59 lat, wynika to między innymi z mniejszej mobilności osób, jak również gotowości do zmiany wykonywanego dotychczas zawodu.

Status osoby poszukującego pracy uzyskuje, jeżeli:

osoba jest nie zatrudniona poszukująca pracy (np. pobierająca rentę, emeryturę) oraz osoba zatrudniona zgłaszająca zamiar i gotowość podjęcia zatrudnienia w wyższym wymiarze czasu pracy, albo dodatkowego lub innego zatrudnienia, zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy.

Analizując dane liczbowe dotyczące ilości osób niepełnosprawnych szukających zatrudnienia na przestrzeni ostatnich pięciu lat można zauważyć, że w ostatnim 2010 roku odnotowano najwyższy stan bezrobocia osób z niepełnosprawnością z terenu Powiatu Gdańskiego. Być może jest to spowodowane pogarszającą się sytuacją ekonomiczną kraju.

Poniżej zamieszczono tabelę, która obrazuje jak zmieniała się liczba osób szukających zatrudnienia:

Osoby niepełnosprawne	Stan liczbowy na dzień:					
	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010
Bezrobotne	94	70	62	60	122	172
Poszukujące pracy	10	6	5	11	17	18
Razem	104	76	67	71	139	190

Zródło :PUP Gdańsk

Dla porównania ważnym elementem jest również przedstawienie jak na przestrzeni ostatnich lat kształtowały się oferty pracy dostosowanej do potrzeb niepełnosprawnych pracowników i w jakim stopniu zaspokajały one potrzeby zainteresowanych.

Innym rodzajem wskaźnika mogącym pomóc w rozpatrywaniu sytuacji osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie Powiatu Gdańskiego jest analiza ich sytuacji na rynku pracy.

Osoby niepełnosprawne z Powiatu Gdańskiego mogą rejestrować się jako poszukujące pracy lub bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku lub raz w miesiącu w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszczu Gdańskim. Każda osoba niepełnosprawna zainteresowana zatrudnieniem może uzyskać status:

bezrobotnego, jeżeli:

- ukończyła 18 lat,
- nie ukończyła 60 roku życia (kobieta) lub 65 roku życia (mężczyzna),
- nie jest zatrudniona i nie wykonuje innej pracy zarobkowej,
- jest gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie, albo innej pracy zarobkowej (osoba niepełnosprawna - co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy),
- nie uczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub szkół wyższych w systemie wieczorowym albo zaocznym,
- nie nabyła prawa do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej,
- nie nabyła prawa do zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych, przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych, przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub działów specjalnych produkcji rolnej,
- nie podjęła pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności,
- nie jest tymczasowo aresztowana, nie odbywa kary pozbawienia wolności,
- nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
- nie pobiera świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawicznego okresu jego pobierania,
- nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego przyznanego przez pracodawcę.

- uczestnictwa w terapii zajęciowej,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy osoby drugiej, w związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- konieczność stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,

Poniżej w tabeli przedstawiono liczbę mieszkańców Powiatu Gdańskiego, którym wydano orzeczenie o niepełnosprawności (po raz pierwszy) na przestrzeni siedmiu lat.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności – powyżej 16 roku życia,	512	549	978	912	657	1084	748
w tym: o zaliczeniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności	142	147	298	306	225	293	226
w tym: o zaliczeniu do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	194	263	476	455	318	542	366
w tym: o zaliczeniu do osób o lekkim stopniu niepełnosprawności	176	139	204	151	114	249	156
Wydane orzeczenia z określeniem niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia	160	162	166	155	165	185	201

W celu zaktualizowania, w miarę posiadanych możliwości, danych i zobrazowania procesu przyrostu lub spadku liczby osób niepełnosprawnych w Powiecie Gdańskim poniżej zostały przedstawione dane będące w posiadaniu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszczu Gdańskim.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie działa od 2000 roku **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności**, który orzeka w sprawach nierentowych, orzeczenie Zespołu nie uprawnia do otrzymywania renty inwalidzkiej.

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności dla osoby powyżej 16 roku życia wydawane jest dla celów:

- odpowiedniego szkolenia,
- odpowiedniego zatrudnienia,
- korzystania ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej, w tym świadczenia pielęgnacyjnego
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji,
- uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego,
- korzystania z ulg i uprawnień,
- otrzymania karty parkingowej.

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności dla osób, które nie ukończyły 16 roku życia wydawane jest dla celów:

- uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego,
- uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego,
- korzystania z ulg i uprawnień,
- otrzymania karty parkingowej,

Zespół orzeka na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo, na wniosek osoby niepełnosprawnej za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej.

W orzeczeniu powiatowego zespołu, poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, określone są wskazania dotyczące w szczególności:

- odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby,
- szkolenia, w tym specjalistycznego,
- zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej,